

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.13.SGB.0.11.00.00-610 - 1595
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7/10328)

033163

28 Haziran 2010

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 09/11/2009 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-16725/36182 sayılı yazınız.

Bartın Milletvekili M. Rıza YALÇINKAYA'ya ait 7/10328 Esas No'lu yazılı soru önergesi Bakanlığımızca incelenmiş olup konuya ilişkin bilgiler ekte sunulmaktadır. Bilgilerinize arz ederim.

Ömer DİNÇER
Bakan

EK : 1 yazı

**BARTIN MİLLETVEKİLİ M. RIZA YALÇINKAYA'NIN 7/10328 ESAS NO'LU
YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAP**

Emniyet Teşkilatı tarafından çocuklara yönelik hizmetlerin iyileştirilmesi amacıyla hazırlanan Yönetmelik 13/04/2001 tarihli ve 24372 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Bu Yönetmelik doğrultusunda ihdas edilen yeni yapılanmayla; korunmaya, yardıma muhtaç, buluntu, kimliği tespit edilemeyen, sokakta yaşayan, başıboş, terk edilmiş, mülteci, refakatsiz ve benzeri çocuklara yönelik hizmetlerin yanı sıra suç işlediği şüphesi altında bulunan çocukların işlemleri çocuk şube müdürlükleri tarafından yürütülmeye başlanmıştır.

Kayıp çocuklar arasında sosyal hizmet kurumlarından izinsiz ayrılan veya izinli ayrılıp zamanında kuruma dönmeyen çocuklar da bulunmaktadır. Bu çocuklar toplam kayıp çocuklarımızın yaklaşık üçte birini oluşturmaktadır. Çocuklarımızın bu kurumlarımızdan ayrılış ve dönüşlerinin online olarak veri giriş ve düşümlerinin yapılarak takip edilmesi amacıyla Emniyet Genel Müdürlüğü bünyesinde ortak bir veri tabanının oluşturulması konusunda bakanlıklar arasında tam bir mutabakat sağlanmıştır. Böylece, güncel bilgileri içeren veri tabanı sayesinde kayıp çocukların aranması konusunda kurumlar arası gerekli refleksin çok daha kısa sürede ve etkin şekilde oluşturulması sağlanacaktır. Buna ilişkin "Kayıp Çocuklar Ulusal Bilgi Sistemi Projesi Kurumlar Arası İşbirliği Protokolü" İçişleri Bakanlığı, Aileden Sorumlu Devlet Bakanlığı ve Adalet Bakanlığınca imzalanarak yürürlüğe konulacaktır.

2009 yılının Ekim ayında çocukların kaybolma nedenleri ile arama metotları konusunda 81 il Valiliğince yürütülen çalışmalardan elde edilen sonuçlar analiz edilmiş ve "Kayıp Çocuk Rehberi" oluşturulmuştur. Bu rehberle, kayıp çocukların bulunması amacıyla yürütülecek iş ve işlemlerde standartlaşma sağlanması ve araştırmanın bütün boyutları ile gerçekleştirilmesi hedeflenmektedir.

Kayıp çocukların aranması konusunda ise müracaatı alınır alınmaz çocuk birimlerimizce; kayıp çocuğun ülke genelinde ve hudut kapılarında aranmasını temin amacıyla çocuğa ilişkin eşkal bilgileri de dahil olmak üzere tüm bilgiler "Tahdit ve Aranılan Şahıslar Projesi"ne aktarılmaktadır. Pol-Net sistemindeki "Kayıp Çocuklar Projesi"ne çocuğun fotoğraflı veri girişi yapılmakta ve bu veriler internet yoluyla da bütün vatandaşlarımıza duyurulmaktadır.

Fiziki araştırmalar kapsamında çocuğun en son görüldüğü yerden başlamak üzere merkezden çevreye doğru araştırmalar yoğunlaştırılarak özellikle halkın en fazla bulunduğu otogar, gar, havalimanı, alışveriş merkezleri gibi yerlerde denetimler yapılmakta; çocuğun son halini gösterir fotoğrafı, yerleşim biriminin işlek noktalarına, toplu taşıma araçlarına asılarak vatandaşlarımızın duyarlılığı sağlanmaktadır. Kayıp çocuğun ailesinin ekonomik ve sosyo-kültürel durumu; alacak verecek ilişkisi, husumet, aile içi faktörler ile aile içi ilişkiler, geçim sıkıntısı ve yakın zamanda yaşanmış olan herhangi bir travma konularında araştırma yapılmaktadır.

Çocuğun daha önce kaybolup kaybolmadığı ve herhangi bir kavga, yaralama, cinsel istismar, aile içi şiddet gibi olaylara maruz kalıp kalmadığı ve muhtemel şüpheliler üzerinde gerekli araştırmalar yapılmaktadır. Özellikle ergenlik çağına erişmiş genç kızların kaçarak evlilik yapma ihtimali üzerinde durulmakta ve ilgili kurumlarla irtibata geçilmektedir.

Çocuk işçiliği ülkemizin önemli sosyal sorunlarından biridir. 1992 yılında Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) ile bir protokol imzalanarak Çocuk Emeginin Sona Erdirilmesi Uluslararası Programına (IPEC) ilk aşamasında dahil olunmuş ve 2006 yılına kadar IPEC programı çerçevesinde çalışmalar ve projeler yürütülmüştür. Bu çalışmalar neticesinde, Türkiye İstatistik Kurumunun yaptığı çocuk işgücü araştırmalarına göre, 6-17 yaş grubunda 1994 yılında ekonomik işlerde çalışan çocukların oranı yüzde 15,2 iken bu oran 1999 yılında yüzde 10,3'e 2006 yılında ise yüzde 5,9'a düşmüştür.

Bakanlığımız; çocuk işçiliğini önlemek amacıyla kamu kurum ve kuruluşları, işçi ve işveren sendikaları, gönüllü kuruluşlar ve üniversitelerle birlikte kurumsal yapı oluşturma, saha araştırmaları, eğitim, duyarlılık artırma, kamuoyu oluşturma, model oluşturma, doğrudan yardım v.s. konularında 100'ün üzerinde projenin koordinasyonuna ve yürütülmesine katkıda bulunmuştur. Bu güne kadar yapılan çalışmalar ve edinilen deneyimler zamana bağlı bir programın gerekliliğini ortaya koymuştur.

Bakanlığımız tarafından Uluslararası Çalışma Örgütü'nün 182 sayılı sözleşmesinde belirtilen doğrultuda, ilgili tüm kurum ve kuruluşların katkılarıyla çocuk işçiliğinin en kötü biçimlerinin, ortadan kaldırılmasına yönelik olarak Çocuk İşçiliğinin Önlenmesi için Zamana Bağlı Ulusal Politika ve Program çerçevesi (IPEC) hazırlanmıştır. Bu program ile çocuk işçiliğinin ortadan kaldırılmasına ilişkin faaliyetlerin bütüncül, katılımcı ve takvimlendirilmiş bir ulusal program çerçevesinde gerçekleştirilmesi amaçlanmıştır. Program çerçevesinde çocuk işçiliğini önlemeye yönelik temel stratejiler ve faaliyetler ile bunları uygulayacak kurum ve kuruluşlar ile sorumlulukları belirlenmiştir.

Hazırlanan bu program ile çocukların çalışma yaşamına girmesinde temel nedenleri oluşturan yoksulluğun ortadan kaldırılması; eğitim kalitesinin ve ulaşılabilirliğinin artırılması, toplumsal bilinç ve duyarlılığın artırılması gibi geniş kapsamlı tedbirlerle başta çocuk işçiliğinin en kötü biçimleri olmak üzere çocuk işçiliğinin 10 yıllık bir zaman periyodu (2005-2015) içinde önlenmesi temel hedef olarak belirlenmiştir.

Programa göre öncelikli hedef gruplar "Sokakta Çalışma, Küçük ve Orta Ölçekli İşletmelerde Ağır ve Tehlikeli İşlerde Çalışma, tarımda Aile İşleri Dışında, Ücret Karşılığı Gezici ve Geçici Tarım İşlerinde Çalışma" dır.

Çocuk işçiliğinin Önlenmesi için Zamana Bağlı Politika ve Program Çerçevesi'nin uygulanmasına destek vermek üzere kamu kurumları, işçi ve işveren konfederasyonları ve sivil toplum kuruluşları geliştirdikleri projeleri, 2005 yılı başından itibaren bir çok alimizde uygulamaya koymuşlardır. Yapılan çalışmalarla çocuk işçiliği ile mücadelede önemli adımlar atılarak bilgi birikimi, deneyim ve önemli oranda toplumsal bilinç oluşmuştur.

